

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสุขในการทำงานของพนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีระเบียบวิธีการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร โดยศึกษาจากหนังสือ เอกสาร วิทยานิพนธ์ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การศึกษาภาคสนาม โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมจากกลุ่มประชากรที่กำหนด

การคัดเลือกประชากรที่ใช้ในการศึกษา

การคัดเลือกประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ในระดับตำแหน่ง นักวิชาการ เจ้าหน้าที่และผู้เชี่ยวชาญ เลขาธิการ จำนวน 75 คน

ขนาดตัวอย่างที่ได้จากการศึกษา

การศึกษานี้ สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้วัตถุประสงค์ในการศึกษาเป็นตัวกำหนด และคัดเลือกตัวอย่างที่ทำงานในระดับตำแหน่ง นักวิชาการ เจ้าหน้าที่และผู้เชี่ยวชาญ เลขาธิการ ที่มีการะงานต่อวันจำนวนมาก ซึ่งอาจจะส่งผลต่อความสุขในการทำงานได้

ตารางที่ 3.1

จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)
นักวิชาการ	50
เจ้าหน้าที่และผู้เชี่ยวชาญ	11
เลขานุการ	14
รวม	75

ที่มา: แผนหลักการดำเนินงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (น. ภาพผนวก 9), โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2552, กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ผู้ศึกษา ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลประกอบด้วยคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด ซึ่งสร้างขึ้นด้วยการทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย รายได้ ตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานภาพการจ้างงาน ระยะเวลาในการทำงานในองค์กรถึงปัจจุบัน

คำถามส่วนที่ 1 และ 2 มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check list)

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของระดับความสุขในการทำงาน โดยใช้ความพึงพอใจ การวัดโดยแบ่งออกเป็น 8 องค์ประกอบ ตามความพึงพอใจจากผลกระทบในการทำงานที่ประมวลขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ได้แก่ ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านสวัสดิการสิทธิขั้นพื้นฐานที่องค์กรควรจัดให้ด้านค่าจ้างเงินเดือนค่าตอบแทน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมภายในภายนอกหน่วยงาน ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ด้านการมีโอกาสในความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ด้านสุขภาพของพนักงาน และด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตด้านส่วนตัวอื่น ๆ ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบของความสุ่มนั้น ประกอบด้วยตัวองค์ประกอบย่อย ๆ และผู้ศึกษาได้นำมาพัฒนาเป็นข้อคำถาม

จำนวน 32 ข้อ จากข้อมูลส่วนที่ 3 มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด กำหนดคำตอบแบบมาตราส่วน ประมาณค่า(Rating Scale) 4 ช่วง คือระดับความสุขในการทำงานมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ดังนี้

มากที่สุด 4 คะแนน

มาก 3 คะแนน

ปานกลาง 2 คะแนน

น้อย 1 คะแนน

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเสนอแนะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มความสุขในการทำงาน คำถามมีลักษณะเป็นปลายเปิดให้ผู้ตอบตอบแบบอิสระ

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) มีวิธีการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถาม ที่สร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างไปตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของข้อคำถาม รวมทั้งพิจารณาภาษาที่ใช้ว่าสามารถเข้าใจได้ง่าย เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ พร้อมทั้งแก้ไขปรับปรุง

2. ตรวจสอบความสอดคล้องของคะแนนรายข้อ กับคะแนนรวม รายด้าน เพื่อตรวจสอบว่าข้อคำถามข้อใดบ้างที่สามารถวัดในสิ่งเดียวกันได้ดีที่สุด โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขด้านภาษาแล้วไปทดลองใช้ กับกลุ่มพนักงานที่มีลักษณะทั่วไปคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว มาทำการเก็บข้อมูลจากพนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ จำนวน 75 คน รวม 3 ตำแหน่ง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทำการแจกแบบสอบถาม จำนวน 75 ชุด ระหว่างวันที่ 27 กรกฎาคม 2552 ถึงวันที่ 7 สิงหาคม 2552 โดยผู้ได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยตรง และนัดหมายวัน เวลา เพื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนภายหลัง

2. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่ได้ไปประมวลผลและการวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science หรือ SPSS)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส ใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย รายได้ ตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานภาพการจ้างงาน ระยะเวลาในการทำงานในองค์กรถึงปัจจุบัน โดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของระดับความสุขในการทำงานวัดความพึงพอใจโดย แบ่งออกเป็น 8 องค์ประกอบ คือด้านนโยบายและการบริหาร ด้านสวัสดิการ สิทธิขั้นพื้นฐานที่องค์กรควรจัดให้ ด้านค่าจ้างเงินเดือนค่าตอบแทน ด้านความสัมพันธ์ทาง ด้านสังคมภายในภายนอกหน่วยงาน ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ด้านการมีโอกาสด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ด้านสุขภาพ ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงาน และชีวิตด้านส่วนตัวอื่น ๆ ใช้สถิติความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดมาตรวัดเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับความสุขที่ใช้วัด		ระดับคะแนน
มากที่สุด	ให้คะแนน	4
มาก	ให้คะแนน	3
ปานกลาง	ให้คะแนน	2
น้อย	ให้คะแนน	1

สำหรับเกณฑ์ของค่าเฉลี่ย จากคะแนนที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยการคำนวณ ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{4-1}{3} = 1.00
 \end{aligned}$$

ได้ช่วงห่างของแต่ละช่วงชั้นคะแนน = 1.00 นำมากำหนดเป็นเกณฑ์คะแนนที่ใช้วัด 3 ระดับความสุข 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.00 หมายถึง มีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.01-3.00 หมายถึง มีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.01-4.00 หมายถึง มีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับมาก

สำหรับข้อสุดท้ายระดับความสุขในการทำงานภาพรวม ใช้เกณฑ์การวัดโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับความสุขในภาพรวมว่ามีความสุขระดับใดในการทำงานระหว่างระดับหนึ่งถึงสิบ จากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ย และแบ่งระดับความสุขเป็น 2 ส่วน คือ ระดับความสุขที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยและระดับความสุขที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการทำงานเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มความสุขในการทำงาน โดยการจำแนกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์อภิปรายผล และสรุปผลการศึกษาต่อไป

การนำเสนอผลการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ นำเสนอผลการศึกษาในลักษณะของการพรรณนา ประกอบตารางแสดงข้อมูล